

IGAZGATÁSSZERVEZÉSI,
TERÜLETFEJLESZTÉSI
ÉS INFORMATIKAI SZAKLAP

A Jegyzők Országos Szövetsége
hivatalos lapja

XVIII. évfolyam, 4. szám, 2016. július–augusztus

Jegyző

és Közigazgatás

A HVG - ORAC KIADÁSÁBAN

főszerkesztő:

TÓTH JÁNOS
JOSZ elnöke,
Csemő jegyzője

KÖZIGAZGATÁSI REFORM

A jogállamiság nem egy olcsó dolog

JOGALKOTÁS – JOGALKALMAZÁS

Jegyzői hatósági eljárások (1. rész)

GAZDÁLKODÁS – PÉNZÜGY – ADÓ

Földadó, póniadó, településkép-védelmi adó (...)
– avagy a települési adók helyzete 2016-ban

E-KÖZIGAZGATÁS

A SZEÜSZ modell alapjai

hvgorac

Lap- és Könyvkiadó Kft.

Szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatások (SZEÜSZ-ök)

2. RÉSZ: A SZEÜSZ MODELL ALAPJAI

Tóth Zoltán
e-közigazgatási
szakértő

Az előző lapszámban az elektronikus közigazgatás jogszabályi környezetének közel másfél évtizedes változását, formálódását jártuk körbe. Ennek során rajzolódott ki az a fejlődési ív, amelynek mentén eljutottunk a szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatások világába. No, de mi is ez, és milyen ez a világ? Melyek azok a sajátosságok, amelyek immár meghatározzák az elektronikus közigazgatás kereteit?

Ma már nyilvánvaló, hogy életünk egyre nagyobb részét áthatja az infokommunikáció. A közösségi hálók és webshopok világában, az internet mindennapi életünk részévé vált. Egy pizzarendelést, egy jegyfoglalást, vagy éppen egy navigálást egyszerűbbé tesz a modern technológia.

A különböző infokommunikációs eszközök és technológiák dinamikus térhódítása látványos mértékben változtatott szemléletünkön is. Kitágult az életterünk, felgyorsult az életritmusunk. Mindez azt vonta maga után, hogy átrajzolódtak elvárásaink is az igénybe vett szolgáltatásokat illetően, ez viszont új kihívások elé állítja a közigazgatást is.

Az állami működés célkeresztjében immár könnyen alkalmazható és felhasználóbarát elektronikus ügyintézési szolgáltatások biztosítása áll, lehetőség szerint pedig mindezek mellett a lehető legszélesebb körben lefedve az ügyfelek életútja során jelentkező igényeket. Az államra vár az a feladat, hogy az állampolgárok élethelyzeteihez igazodó olyan állami közszolgáltatásokat valósítson meg, amelyek átveszik az állampolgárok válláról, összetett ügyeik kezelését.

Az új irány a tudatossá formálás jövőképét vetíti előre. Ez egyrészt sokkal inkább fókuszál egy olyan kiszolgálási logikára, amely igyekszik minél inkább tervezhetőbbé tenni az állampolgárok közigazgatással kapcsolatos interakcióit, másrészt pedig ennek hatására optimalizálható a közigazgatás működése.

Ezekre a megváltozott igényekre és kihívásokra reagál az állam az elektronikus ügyintézés új modelljével, a SZEÜSZ rendszerrel.

No, de mi is az a SZEÜSZ?

Maga a fogalom tág értelmezésű, mivel beleérthető minden, az ügyintézéshez közvetlenül vagy közvetetten kapcsolódó, elkülönítetten azonosítható informatikai szolgáltatás. Jelentéstartalmát – egzakt definíció hiányában – leginkább a mozaikszót alkotó szavak egyenkénti értelmezésével lehet érzékeltetni.

Szabályozott, vagyis jogszabály és egyéb előírások által behatárolt keretek, amelyek a funkcionalitás és célrendszer kettőseit határozzák meg. *Elektronikus*, vagyis az infokommunikáció adta lehetőségeket kihasználó. *Ügyintézési*, azaz ügymenetet elvégző és támogató. *Szolgáltatás*, vagyis informatikai megoldás, amely segítségével az adott eljárási cselekmény elektronikus alternatívája leképezésre kerül.

A modell egyfajta közös készletet határoz meg, amelyekből az egyes elektronikus közszolgáltatások felépíthetők. Ezenél a szolgáltatásoknál az egyes szervezetek meglévő háttérrendszereihez illesztve azokat, az eltérő ügytípusok széles körében lehet az elektronikus ügyintéztést biztosítani.

Egy-egy SZEÜSZ-t gyakran szoktak „építő elemként”, „építő kockaként” is értelmezni. Mindegyik egyfajta sajátos funkciót hordoz magában, amely ezáltal egy eljárás egyes rész-cselekményét tudja támogatni. Nézzünk erre néhány példát.

Ha az ügyfél az ügyintézés során azonosítani szeretné magát, akkor ügyfélkaput, vagy telefonos ügyintézés esetén a részleges kódú telefonos azonosítást mint SZEÜSZ-t fogja használni. Kérelmek biztonságos és hiteles benyújtását támogathatja például a biztonságos kézbesítési szolgáltatás. Szervezeti oldalon a beérkező és helyben keletkező dokumentumok elektronikus tárolását az elektronikus dokumentumtároló szolgáltatás biztosíthatja. A konverziós szolgáltatásokkal (papír alapú irat hiteles elektronikus irattá alakítása és az elektronikus irat hiteles papír alapú irattá alakítása) megvalósítható, hogy ha papír alapon érkezik az ügyféltől egy beadvány, az már elektronizált iratként kerüljön be a közigazgatás rendszerébe. Az elektronikus fizetést az elektronikus fizetési és elszámolási rendszer támogatja. Ha pedig az eljárás során felmerül az, hogy ki jogosult eljárni az adott ügyben,

akkor ehhez nyújt segítséget a rendelkezési nyilvántartás, amellyel meghatalmazások tehetőek és kérdezhetőek le az intézendő ügyek tekintetében.

Az egyes SZEÜSZ-ök tehát eljárási lépésekhez, ügyintézési mozzanatokhoz biztosítanak elektronikus megoldást.

A modell előnye, hogy nem kell az ügyfeleknek több rendszer használatát megtanulni, mivel az ügyfelek számára egységes színvonalú és egységes felhasználói eléréssel bírnak. A szervezeteknek sem kell külön rendszereket fejleszteniük, hiszen elegendő a SZEÜSZ-öket beépíteniük saját folyamataikba, ezáltal is költségcsökkentést eredményezve. Nem szükséges olyan fejlesztéseket elvégezni, amelyek már valójában léteznek, azokat csak be kell illeszteni a szervezetek saját fejlesztéseibe.

További előny, hogy lehetőség nyílik a közigazgatás tisztán elektronikusan történő működésére, miközben az ügyfelek-nél megmarad a lehetőség a választásra. A közigazgatáshoz papíron érkező iratokról hiteles elektronikus másolat készülhet, így a közigazgatás belül már ezzel dolgozhat. Mindemellett a hatóság a döntését is elektronikusan hozhatja meg.

A modell alkalmazásával a kapcsolattartási forma a gyakorlati igényekhez igazítható. Az ügyintézés alapja pedig immár az ügyfél „közlése” és nem szükséges formális kérelem. Ez megteremti a párbeszédű rendszerek kialakításának lehetőségét.

Mindezekon túl kiemelt előnyként nevesíthető az is, hogy megvalósul az ügyfelek önrendelkezési jogának biztosítása.

A SZEÜSZ alapvetően olyan azonosítható elektronikus ügyintézési szolgáltatás, amelyre az állam szabályokat határoz meg. Emiatt is csak nyílt végű felsorolásról lehet szó jogszabályi tekintetben,

vagyis, ami nincs szabályozva, az nem értelmezhető SZEÜSZ-ként, de a kör ily módon bővíthető.

A következő lapszámban néhány konkrét SZEÜSZ bemutatására kerül sor, közelebb hozva ezáltal a modell érdemi lényegét a gyakorlatra vetítve. ■

